Gemeente Bergen op Zoom

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

U21-010804

Uw kenmerk	-	Ons kenmerk	-	Datum	05 NOV. 2021
Uw brief	-	Beh. door		Doorkiesnr.	-
Onderwerp:	Inhoudelijk ontwerp en stand van zaken businesscase sport	Afdeling	Ruimte & Economie, Werken en & Recreëren	Bijlage(n)	-

Geachte leden en burgerleden,

Hierbij informeren wij u over het inhoudelijke ontwerp en de stand van zaken van de businesscase sport. Dit is conform de afspraak uit het presidium. Voor de goede orde geven wij aan dat u tijdens de uitvoeringsperiode van de businesscase sport op de hoogte wordt gehouden via de instrumenten van de reguliere P&C-cyclus.

Voorgenomen besluit over businesscase sport
Via het Focusakkoord gaf u opdracht tot het realiseren van een structurele jaarlijkse bezuiniging van € 2 miljoen binnen de sportbegroting. In het Focusakkoord hebt u het volgende geformuleerd: *"Maak een businesscase voor het op afstand zetten van recreatieve, culturele en sportieve voorzieningen. Businesscase op zowel het afstoten van het hiervoor ingezette vastgoed als het optimaliseren van het ingezette vastgoed."*.

Op 27 juli 2021 namen wij een voorgenomen besluit over de businesscase sport. Conform de door u gestelde kaders is een pakket van opgaven samengesteld met een beoogde structurele bezuinigingsomvang van € 2 miljoen per jaar. Hierover informeerden wij u middels een raadsinformatiebrief d.d. 30 juli 2021. In de aanloop naar het voorgenomen collegebesluit vond op 28 juni 2021 een dialoogavond plaats, waarin u mondeling geïnformeerd bent over de richting van de businesscase sport en het bijbehorende proces.

Aansluiting bij bestaande beleidskaders
Voor het opbouwen van de businesscase sport is aangesloten bij bestaande beleidskaders. In het Focusakkoord zijn doelen en uitgangspunten beschreven in programma 2 'Samen leven, samen doen', programma 3 'Economie & werkgelegenheid, vrijetijdseconomie en onderwijs' en programma 4 'Woon- en leefomgeving'. In het Focusakkoord wordt onder meer gestuurd op een gezonde samenleving, het bevorderen van een gezonde leefstijl en leefomgeving. Het voorzieningenniveau moet worden beperkt tot de wettelijke taak of het landelijk gemiddelde, waarbij een basisaanbod is aan sportsoorten en bijbehorende faciliteiten. Dit draagt bij aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. De toekomstige richting is aangegeven door de uitvoerende rol van de gemeente te heroverwegen, het op afstand zetten van voorzieningen en het optimaliseren van het ingezette vastgoed.

Een beleidsstandpunt van het vastgoedbeleid is dat vastgoed een middel is ter ondersteuning van beleidsdoelen. Het kernvastgoed is strategisch vastgoed dat de gemeente nodig heeft voor het behalen van beleidsdoelen of uitvoeren van kerntaken. Sportcomplexen gelden als kernvastgoed. Sport heeft een relatie met meerdere onderdelen van het beleid van het sociaal domein, bijvoorbeeld 'Opgroeien en ontwikkelen', 'Gezond en gelukkig' en wordt dominant gepositioneerd in 'Werk, inkomen en vrije tijd'. De gemeentelijke inzet op het beleidsveld sport heeft een preventief karakter in het realiseren van de beleidsdoelen in het sociaal domein. Uit Nederlands onderzoek blijkt dat een investering van € 1,- in de sport een rendement oplevert van € 2,50, hetgeen de preventieve kracht van sport benadrukt.

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
E stadskantoor@bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Gemeente Bergen op Zoom

Sport brengt onder meer plezier, activeert, brengt mensen bij elkaar, helpt talent te ontwikkelen, leert omgaan met tegenslagen en biedt veel mogelijkheden voor vrijwilligerswerk. Als gemeente streven wij naar een optimale sportinfrastructuur om dit mogelijk te maken. Een infrastructuur die inwoners uitnodigt om te gaan sporten en bewegen, hetgeen bijdraagt aan een actieve en gezonde leefstijl. Bij het opbouwen van de businesscase sport is aangesloten bij de doelen om (1) een vraaggestuurde en betaalde sportinfrastructuur te hebben, (2) vitale sport- en beweegaanbieders te hebben (3) zodat elke inwoner een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen.

Uitvoering van de businesscase sport

Het doel van de businesscase sport is om bezuinigingen te realiseren binnen bestaande beleidskaders. Het resultaat van het opbouwen van de businesscase sport is een pakket van acht opgaven die vanaf augustus 2021 in uitvoering zijn, conform ons voorgenomen besluit van d.d. 27 juli 2021.

Onderstaand leest u per opgave de stand van zaken op hoofdlijnen:

1. De FITfabriek gaat meer cofinanciering realiseren, waarbij de gemeente eenzelfde bedrag in mindering brengt qua subsidie. Hiermee wordt aangesloten bij de Nederlandse norm qua uitvoering geven aan de regeling Combinatiefuncties, namelijk een noemenswaardige bijdrage aan cofinanciering door de uitvoeringsorganisatie. Daarnaast wordt gestuurd op het vitaliseren van sportverenigingen, zodat zij op zowel korte als lange termijn het sport- en beweegaanbod in onze gemeente kunnen realiseren. Tot slot heeft een vermindering in het aantal fte's plaatsgevonden. In december 2021 wordt deze opgave voltooid, waarbij de subsidiebeschikking voor 2022 als formalisatie geldt.
2. De voorbereiding voor de verzelfstandiging van het beheer en de exploitatie naar het gemeentelijk sportbedrijf (Zwembad de Schelp en zwembad De Melanen BV) is in volle gang. De inzet is om vanaf januari 2022 operationeel te zijn. Vanaf dat moment is het sportbedrijf de uitvoerende organisatie. Achter de schermen wordt verder doorgewerkt aan het voltooien van de verzelfstandiging qua onderhoud en personele inzet. De insteek is om medio 2022 gereed te zijn met alle werkzaamheden voor deze verzelfstandiging. We verwachten in december 2021 een definitief besluit te kunnen nemen over de verzelfstandiging van de binnensport.
3. Vanaf januari 2022 starten we met de werkzaamheden voor de verzelfstandiging van het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke sportparken. Samen met de buitensportverenigingen onderzoeken we de meest eigenende beheer- en exploitatievorm voor de gemeentelijke sportparken. Daarbij zijn enkele uitgangspunten van toepassing, conform ons voorgenomen besluit van d.d. 27 juli 2021, zijnde (1) de gemeente blijft eigenaar van het terrein en de sportvelden (inclusief vervangingsinvesteringen), (2) de verenigingen dragen de kosten voor klein dagelijks onderhoud, energie, kleedkamers en sportveldtoebehoren zoals hekwerken, dug-outs en verlichting (alles boven maaiveld), (3) optimaliseren van de benutting van de financiële middelen (besparingsdoel op onderhoud en investeringen), (4) gelijkheid voor alle sportverenigingen, (5) gemeente in regierol en geen uitvoerende taken, (6) een beheer- en exploitatievorm waar de gemeente een opdrachtgeversrelatie mee kan aangaan op basis van een gezonde governance en (7) het realiseren van het nieuwe beheer- en exploitatievorm is afhankelijk van de resultaten van het voorgenoemde traject. Wanneer een sportvereniging de voorkeur heeft om te privatiseren, in plaats van huurder te zijn, wordt dat gehonoreerd en indien mogelijk ook gerealiseerd. Na het zomerreces van 2022 verwachten we een besluit te nemen over de inrichting van de toekomstige beheer- en exploitatievorm. Het uitgangspunt is dat vanaf het sportseizoen 2023 – 2024 de nieuwe beheer- en exploitatievorm werkt.
4. Het onderhoudsplan voor buitenzwembad De Melanen is in de afgelopen maanden geactualiseerd in samenwerking tussen Zwembad De Schelp en zwembad De Melanen BV en de gemeente. We verwachten uiterlijk in december 2021 een besluit te nemen over het nieuwe onderhoudsplan, waarna deze opgave is voltooid. Het nieuwe onderhoudsplan treedt vanaf 2022 in werking. Hiermee blijft zwembad De Melanen behouden tot en met 2030.

5. De gemeente trekt zich meer terug. De gemeente richt zich op de regievoering en de uitvoering wordt aan derden gelaten. Nadat de verzelfstandiging van de binnensportaccommodaties en buitensportaccommodaties heeft plaatsgevonden, is het momentum om de gemeentelijke verantwoordelijkheden, rollen en taken te optimaliseren. Verzelfstandiging heeft impact op de organisatie. De omschakeling naar een regiegemeente vindt plaats in de periode 2023 en 2024. Naar verwachting leggen we in 2024 de laatste hand aan deze opgave, waarna deze opgave voltooid is.
6. De gemeente werkt aan een aanpassing van het aanbod van de sporthallen. Beoogd resultaat is dat de sporthalcapaciteit behouden blijft voor gebruikers en een samenwerking wordt aangegaan met een externe partner. Het vormgeven van deze samenwerking en de besprekingen zijn momenteel gaande. In het kader van zorgvuldigheid kunnen we op dit moment geen nadere details over deze opgave bekendmaken. We vermoeden in december 2021 bekend te kunnen maken aan welk plan wordt gewerkt en hierover communiceren. De uitvoering van deze opgave wordt conform huidige inzichten in 2022 afgerond.
7. We werken aan een aanpassing van het aanbod van de sportparken. Beoogd resultaat is dat enkele sportverenigingen samen gebruikmaken van voorzieningen op één sportpark en daardoor een sportpark afgestoten kan worden voor herontwikkeling. In samenwerking met deze verenigingen wordt gewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek. De Algemene Ledenvergaderingen van de betrokken verenigingen hebben in oktober 2021 ingestemd met het uitvoeren van het haalbaarheidsonderzoek. Dit onderzoek moet beargumenteerd inzicht geven in de daadwerkelijke mogelijkheden om een sportpark af te stoten en verenigingen gebundeld gebruik te laten maken van een ander sportpark. Dit geldt zowel voor de ruimtelijke inpassing als de benodigde financiële middelen. De inzet is erop gericht om in november 2021 een convenant te sluiten en hierover communiceren. We verwachten in december 2021 een besluit te kunnen nemen over deze opgave, waarna vervolgstappen gezet kunnen worden.
8. In de eerste helft van 2021 is de businesscase sport opgebouwd en gevalideerd. De berekende bezuiniging van voorgenoemende zeven opgaven leidt tot een totaalsom van € 1.663.000,--. In december 2021 nemen we een besluit over de richting en het realiseren van de resterende € 337.000,--.

Financiën

Het financiële kader is u reeds aangeboden middels de meerjaren begroting 2022 – 2025. De businesscase sport is onderdeel van programma 3 'Economie & werkgelegenheid, vrijetijdseconomie en onderwijs'. In onderstaand overzicht is een resume gegeven van de jaarschijven 2021 tot en met 2025 ten aanzien van de bezuiniging op sport.

	2021	2022	2023	2024	2025
Taken/voorzieningen	340	344	605	1.276	1.276
Personeel	40	524	524	724	724
Totaal	380	868	1.129	2.000	2.000

Bedragen in euro, x 1.000 en exclusief btw

Tot slot

Wij gaan ervan uit u voldoende te hebben geïnformeerd voor deze fase van de businesscase sport. Indien u naar aanleiding van deze brief vragen hebt, dan kunt u contact opnemen met de heer Van Schaik, resultaatmanager Werken & Recreëren van het aandachtsgebied Ruimte & Economie.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,
namens het college,

Dhr. B. Jacobs M.Sc.
wethouder